Avram Davidson
Dokončení
Drak zákeřník
(ikarie 1997/04)

V první polovině příběhu jsme sledovali dobrodružství mladého Jon-Jorase, který byl vyslán na starou planetu Zemi, nyní sloužící ponejvíce jako rezervace k lovení obrovských draků. To, co se na první pohled jevilo jako poklidná pastorální společnost, se ukázalo být civilizací plnou vnitřních rozporů, zejména mezi vládnoucí vrstvou gentlemanů a utlačovanými rolníky. Jon-Joras přijme pozvání k lovu draka, avšak z obyčejného zvířete se vyklube drak zákeřník, který promění lov v krvavou lázeň. Vzápětí upadne Jon-Joras do zajetí tlupy psanců, kteří draky cvičí proti gentlemanům. Po útěku z jejich hradu nakonec nalezne útočiště u skupiny potulných básníků - zlodějů.

VI.

Na M. M. beta byli básníci, třebaže většinou používali tak složité a propracované básnické formy, že by vedle nich triolet vypadal jednodušší než dvojverší vedle trioletu. A byli tam i zloději, ačkoliv i učedník by se sotva obtěžoval s něčím tak malým, jako je jehně. Avšak veršující zloději či kradoucí básníci - to bylo pro Jon-Jorase něco nového. A měl podezření, že by to mohlo být něco nového (nebo každopádně něco nepříliš běžného) i pro badatele, studující různá sociální uspořádání po celé galaxii.

A tak se tam pohodlně usadil u tančících plamenů a naslouchal - pobaveně, užasle, odmítavě i uchváceně -, jak Henners (ve dvojverších a čtyřverších) recituje o svém skvělém kousku, který spočíval v tom, že uzmul šperky a zlatý a stříbrný talíř Jeho Jasné Svrchovanosti, Předsedovi rady zplnomocněných zástupců Drogue, zatímco jmenovaný seděl u jídla ve své vznešené úřadovně. S hosty.

Jon-Jorase mírně rozladilo vyrušení, když se do recitace vmísil nějaký hlas... zpočátku. Když k němu však pronikl význam těch slov, zapomněl na Hennerse i všechna jeho díla.

"Je na tebe ošklivá, ta holčina... co?"

Když Jon-Joras otočil hlavu a spatřil Tronda s tváří zbarvenou do červena září ohně, nějak neměl pochyby, koho myslí tou "holčinou".

"Kdo je to?" zeptal se napůl šeptem. Trond pohodil hlavou nalevo, aby ho vybídl k odchodu, zamířil pryč a Jon-Joras se vydal za ním. Když se konečně zastavili, bylo Hennersův hlas stále slyšet, ale slova se již nedala rozeznat. Po nebi se skvrnami mraků plul jasný měsíc v poslední čtvrti a zaléval spoustou světla mýtinu, na níž zloději rozbili své doupě.

"Kdo je to?" opakoval Trond otázku a posadil se na mechem pokrytý kmen stromu, vyvrácený jakousi dávno minulou bouří. Neodpověděl na ni a místo toho nadhodil: "Ona tvrdí, že ji pronásleduješ..."

Po Jon-Jorasově tichém rozhořčení následoval rozhořčený proslov. Ona tvrdí, že on ji pronásleduje? Pokud skutečně šlo o nějaké pronásledování, pak byla situace zcela opačná. Pověděl staršímu muži, jak ji objevil při té davové scéně v Peramis, když byl ten Zabíječ psů obviněn ze zabití gentlemana, o svém pokusu jí pomoci a jak byl odmítnut - téměř vztekle.

"To naše první setkání mohla být náhoda. Ona nemohla vědět, že tam budu, a já jsem zcela jistě nevěděl, že tam bude ona. A podruhé..." Náhle se zarazil. Ví Trond nebo někdo z jeho přátel o hradu Kar-chee a o tom, co se tam děje? A pokud ne, chce Jon-Joras, aby se to dozvěděli? Blesková úvaha ho dovedla k rozhodnutí, že nechce. Poněkud nepřesvědčivě pokračoval: "...a podruhé jsem se prostě ztratil v lese, když jsem se oddělil od lidí, se kterými jsem tam byl, a sebrali mě nějací Zabíječi psů.

Neměl jsem ani ponětí, že se bude potulovat ve stejném lese. A v tom posledním případě jsem..."

"Jsi jí prostě jenom vběhl do cesty," vpadl mu do řeči Trond a bezvýrazně přikývl. "Zase."

Noc sice byla teplá, avšak mladík cítil, jak mu tváře přímo hoří. "Může to znít jako nepravděpodobná shoda okolností," hájil se, "ale musíte mít na paměti, že jsem z vnějšího světa... cizinec... A kromě toho - jak bych mohl vědět, že tam právě v tu chvíli pojede ona - a vy?"

"Nu," protáhl Trond. "Já ti jenom říkám, co tvrdí ona. Dokázal bych si vymyslet spoustu způsobů, jak by se to dalo zařídit... kdyby mi o to šlo... ale mně na tom nesejde. Proč? Proto. Jak říkám. Ta holčina je ošklivá. Jak říká triolet..."

Ale Jon-Joras v tu chvíli vůbec nechtěl vědět, co říká nějaký triolet. Položil ruku Trondovi na koleno a opakoval: "Kdo je to. Kdo?"

"Jmenuje se Lora," pravil Trond.

Lora. "Ne... To mi nic neříká..."

"Možná by ti mohlo něco říkat jméno jejího pána."

"Jejího pána?"

Trond přikývl. Jeho dýmka vydala bublavý zvuk. "Ano. Vysoký, hubený, odporně vypadající člověk. Jmenuje se Hue."

* * *

Hennersův hlas v noční dálce ztichl. Ozval se pochvalný pokřik a potlesk. Jon-Joras se cítil jako omráčený, jako hlupák. "Ale proč mě nenávidí ona? Její pán mě nemá rád, to vím, ale..."

Trond vydal zvuk, který mohl být jak odfrknutím, tak zahihňáním. "Nebuď směšný. Proč by tě neměla nenávidět? Jsi z vnějšího světa, ne? No, tak si to představ. Podle něj i podle ní, kdybyste sem - vy všichni - nelétali lovit, celý systém by se zhroutil. Sám se ekonomicky neudrží, to je jisté.

Nenávidět? Byla by zatraceně divná, kdyby tě měla ráda."

Jon-Joras před svým duševním zrakem opět spatřil tu chmurnou, vyzáblou, nepřirozeně strnulou postavu, jak kráčí po sálech, hradbách a náspech toho velkého černého hradu Kar-chee; opět slyšel řev draka zákeřníka v jámě, cvičeného pomocí týrání a připraveného napadnout dalšího Hueova nepřítele. Opět spatřil postavu figuríny, která nebyla figurínou, uvázanou u kůlu, zmítající se a pak rozsápanou na krvavé útržky; slyšel psancův zuřivý výkřik: "Tohle... se stane se špióny a zrádci!"

"Nesmějí mě dostat," zamumlal přeskakujícím hlasem. "Už ne. Už ne."

Trond rozšířil ústa a zamával rukou. "To ti zrovna nehrozí," prohlásil. "Pro nás je výhodnější tě dopravit zpátky do některého státu. Samozřejmě za předpokladu," zdvihl obočí; "samozřejmě za předpokladu... chápeš, co chci říci. O našich, ehm, výdajích...?"

Jon-Joras ho ujistil, že to samozřejmě chápe. "Jetro Yi, představitel Lovecké společnosti, má dostatek prostředků, aby vám všechno vynahradil. Hojně."

Jeho společník se zvedl a protáhl se. "Pak je to v pořádku," zívl. "Dopravíme tě zpátky, no dobrá. - Ehm..." Zdálo se, že ho cosi náhle napadlo. Položil ruku Jon-Jorasovi na rameno a naklonil se blíž.

"Neznáš náhodou jednoho našeho člověka jménem Thorm? Je to takový chlapík s nohama do 'o' a vyvalenýma očima a jeho básně pokulhávají? Ne? Nu... Každopádně... měj se před ním na pozoru. A teď pojď zpátky k ohni, dělá se nám chladno."

Měsíc dál putoval po obloze a na mýtině se usadila lehká mlha. V měsíčním svitu světélkovala a působilo to strašidelně.

"Thorm," opakoval si Jon-Joras. "Proč bych... Vůbec ho neznám. On mne ano?"

"Ne," opáčil Trond. "Ale zná Loru."

* * *

Jon-Joras poznal Thorma hned. Jakmile došli zpět k ohni, postoupil vpřed muž, zle se na Jon-Jorase podíval, plivl na zem, sehnul se, nabral hrst hlíny i s plivancem a hodil mu ji do tváře.

"Hleďme, hleďme," ozval se Henners tónem potěšeného překvapení. "Tohle je čest, milý mladý hosti. Možná si to neuvědomuješ, ani to nedokážeš ocenit, ale je skutečně nesmírně vzácné, když udělíme výsadu souboje na výzvu a všeho, co k ní náleží, někomu, kdo nepatří k naší vybrané skupině. A už jistě ne takhle brzy. Někteří mohou být náchylní k námitkám... Eh?" Rozhlédl se zdvořile tázavým způsobem po ostatních.

Trond se ozval: "Není to zvykem. Je to něco, co by se dalo nazvat inovací."

Ozvalo se souhlasné mumlání. "Jako volný verš," dodal někdo nesouhlasně. Jiný hlas však řekl: "Já bych nebyl tak úzkoprsý. Řekl bych, že verše našeho hosta byly docela přijatelné - na někoho, kdo není básník - co vy na to? Já bych hlasoval. Chceme hlasovat!"

A hlasů pro bylo více, než hlasů proti.

"Nuže dobrá," pravil Henners spravedlivě. "Takže souboj bude - ovšem pokud host přijímá," obrátil se k Jon-Jorasovi. "Přijímáš výzvu a všechno, co k ní patří?"

Jon-Joras měl pocit, že by raději neměl; mnohem, mnohem raději ne. Ale nebyl schopen to říci. Namísto toho se zeptal, co má na vybranou jiného.

Henners si odkašlal a mírně se zamračil. "Já, nu, ehm, ta druhá možnost je velice nepříjemná; já bych si ji raději nevybíral. Jako básník ti radím: Přijmi tu výzvu. Eh?"

Jon-Joras přikývl. A zdvihl se jásot.

Byl vyklizen prostor a odkudsi se vynořily dva ošklivě vyhlížející nože, jeden pro Thorma a druhý pro Jon-Jorase. Odehrávaly se jakési obřadné úvody, ale Jon-Joras je nevnímal. Srdce mu svíral chlad a on z celého toho mrazivého srdce nyní proklínal svět, na němž se zrodila jeho rasa, a všechny jeho krvavé způsoby. Nože! Souboje! Co o takových věcech ví? Na jeho světě neexistovalo nic nebezpečnějšího než zápas...

A ze stovky hrdel se ozvalo: "Do toho!"

Thorm vyrazil kupředu jakýmsi přikrčeným tancem, který Jon-Jorasovi okamžitě připomněl jeden na Koleji docela populární chvat. Z nože v ruce nejenže měl nezvyklý pocit, ale uvědomil si, že mu bude pravděpodobně i překážet, a tak jej sevřel do zubů a potom téměř automaticky, aniž by třeba jen na vteřinku zaváhal, skočil kupředu, chytil Thorma za pravý kotník a podtrhl mu nohu.

Ze zástupu se ozval nadšený pokřik. I od jednoho muže, který nedbale ořezával konec dlouhého prutu.

Thorm upadl, Jon-Joras pustil jeho kotník a vrhl se po ramenou. Avšak Thorm, který nůž neměl mezi zuby, se po něm ohnal; Jon-Joras uhnul a ucítil, jak mu nůž prořízl bok. Necítil v tom okamžiku bolest, jen jakési překvapení.

Odskočili od sebe. Jon-Joras jako první porazil soupeře na zem, avšak Thorm dosáhl prvního krvavého zásahu; a jelikož nezápasili na body, ale bojovali na život a na smrt, hovořil dosavadní vývoj jednoznačně pro něj. Jedna věc byla jasná: Jon-Joras se musí nadále soustředit ne na protivníkova ramena, nýbrž na zápěstí ruky s nožem.

To, co následovalo, se dalo popsat jen jako noční můra. Nárazy těl na sebe, pach potu, strach, vzrušení, překotné úniky do bezpečné vzdálenosti, pohled upřený na zakrvácený nůž...

... zakrvácený nůž, který se znovu, a podruhé, a potřetí zalil krví z jeho rozervaného těla.

Došlo k tomu takto: Thorm příliš otevřel svůj kryt. Jon-Joras po něm skočil a téměř sevřel zápěstí ruky s nožem, když tu se mu zvrtla noha na kameni. To ho vyvedlo ze směru, aniž by to zamýšlel a aniž by byl schopen tomu zabránit. Thorm ho sevřel a tlačil dozadu, dolů, dozadu... Pak se Jon-Joras částečně uvolnil a skutečně sevřel to nebezpečné zápěstí. A tak zůstali napůl vkleče, napůl přikrčení a neschopní jeden druhým pohnout. Avšak byl to Jon-Joras, pevně sevřený Thormovýma rukama a nohama, čí záda se nacházela blíže ohni. A byla velice blízko ohni a brzy k jeho nozdrám dolehl pach škvířícího se kabátce a pak začala bolest. Nesnesitelná bolest.

Později si už nevzpomínal, jak provedl to, co věděl, že musí udělat. Jediné, co si pamatoval, bylo, že náhle, v náhlém tichu spatřil přes Thormovo rameno rukojeť nože, zabořeného do Thormových zad. Thorm neřekl ani slovo, nevydal ani hlásku, zeslábl, poklesl a zhroutil se plnou vahou do Jon-Jorasovy náruče. Ten se zády v jednom ohni zaječel, mocně odstrčil tělo od sebe, ucítil, jak vrávorá nazpět...

...a jak ho chytá mnoho ochotných rukou a táhne pryč. Strhli mu kouřící kabátec z krvácejícího těla. Hlasy křičely: "Dělej! Dělej!" Hloupě na ně zíral.

"A co?" zeptal se.

V odpověď někdo sebral Thormovi z ruky nůž (tělo leželo na zádech tam, kde padlo, s výraznýma očima hledícíma do hvězdného nebe, ústa otevřená na výraz nevýslovného překvapení), někdo rozhrnul kabátec a vyhrnul košili, někdo prořízl nožem bledou kůži na prsou, sáhl dovnitř, zakroutil rukou a škubl. Když se ruka vynořila, svírala cosi tmavě rudého, z čeho odkapávala krev. V okamžiku to napíchli na dlouhý prut a někdo jej vtiskl Jon-Jorasovi do ruky.

Automaticky a nechápavě jej sevřel. "Co... co s tím mám dělat?" otázal se. .

Zástupem se rozlehlo užaslé „he?“ pak ten muž, který ostřil špičku prutu, prohlásil: "Co máš dělat? Co bys chtěl udělat jiného se srdcem svého nepřítele - než je upéci a sníst?"

Třesoucí se Jon-Joras s tváří zkřivenou odporem držel prut nataženou paží co nejdále od sebe a snažil se naznačit, aby si jej od něj někdo vzal. Ale prut nezmizel, srdce zůstalo kde bylo a odkapávala z něj krev. "Ne..." řekl. "Ne... Ne... Já nemohu..."

"Nemůžeš? Ale proč?"

Donutil se odpovědět. "Je. To. Proti. Mým. Zvyklostem."

Zmatené ticho posléze prolomil Henners. Vzal prut s nabodeným srdcem z Jon-Jorasovy zaťaté, zakrvácené ruky. "Nu, když nemůžeš, tak nemůžeš," poznamenal. "Člověk musí samozřejmě ctít své zvyklosti. Ale... přece jen... Nu, v tom případě mohu jedině říci, že jsi zbytečně zmařil zatraceně dobrého chlapa."

VII.

Následující noci se setkali s kmenem, zvaným říční lidé nebo člunaři, zrzavými malými chlapíky s křivýma nohama, a dohodli se s nimi. Trávili na vodě temné, měsíčním světlem zalité hodiny; jakmile se zrodil mlhavý, perlově šedý úsvit, mělká lodice vplula do nějaké zátočiny, přistála a byla zakryta větvemi. Pak se odebrali ke spánku.

Když byli všichni opět vzhůru, člunaři ulovili oštěpem rybu a připravovali z ní jídlo. Trond se škrábal, Henners se věnoval pečlivé úpravě zevnějšku, říční lidé předstírali, že počítají pádla, zda jim básníci nějaké neukradli... a takto nenuceně ubíhaly hodiny, až se opět snesla tma a oni vyrazili na další cestu. Jon-Joras už věděl, jaký s ním mají plán a co se očekává od něj: přistanou v houštinách u mělčin v severní Peramis, říční lidé doběhnou se vzkazem k Jetrovi Yi, společnostář přijde s penězi na "výdaje" - a k tomu čestné slovo, že Jon-Joras ani Yetro neřeknou nic, dokud průvodci nebudou bezpečně pryč a z dosahu stráží.

Jon-Joras se cítil docela dobře. Byl mírně vzrušený, bylo mu lehko na těle i na duchu a den a noc míjely jako laskavé a bezvýznamné sny... v pozadí se sice skrývaly náznaky ošklivých věcí... avšak pouze náznaky... a jenom v pozadí...

Nebyl si zcela jistý, kolik těch dní a nocí takto uplynulo (třebaže jistě ne mnoho). Vznášela se nad nimi horká vůně trávy a pryskyřičná vůně stále zelených větví, Trond a Henners tu mluvili o Lořiných pokusech pobízet Básníky do akcí proti kočovným kmenům, tu si navzájem recitovali staré či nové verše, anebo opět srovnávali dvojverší, čtyřverší, sonety a triolety; zakrslí říční lidé po nich dobromyslně pošilhávali a nechápali z toho všeho ani slovo, ani se o to nestarali.

Kolem se prostírala noční řeka, pulsující svým vlastním velkolepým tepem v neuvěřitelně žlutém měsíčním světle, čeřící se máslově žlutými odrazy, jež se trhaly a zase splývaly; a za jedné takové noci proti nim zamířil klín lodic a další se vynořil za nimi proti proudu a...

"Vzdejte se! Vzdejte ser křičely hlasy všude okolo. Trond zaklel, zatímco Henners beze slova vyklouzl z šatů a stejně bledý jako měsíční svit sklouzl do proudu a ponořil se. Člunaři obrátili své plavidlo a ze všech sil pádlovali k bližšímu břehu, ale pak zadrnčela tětiva a jeden z říčních lidí vykřikl a chytil se za rameno, ze kterého trčel dřík šípu.

"To byla jen formalita," upozornil je hlas z oné nyní nepřátelské noci. "Máme i pušky. Vzdejte se!

A jako další formalitu dodal: "...ve jménu Jeho Jasné Svrchovanosti Předsedy Drogue, který udržuje klid na Řece."

"Vzdáváme se," opáčil Trond zachmuřeně. A všude kolem nich se hemžily temné, rychlé lodice.

"Kupředu, člunaři," nařídil hlas. Zbývající dva ze tří v tichosti zabírali pádly, v tichosti přerušované občasným voláním z těch strážních člunů, které se oddělily, aby pátraly po Hennersovi... zjevně bezúspěšně, protože se později opět připojily k formaci.

Přistáli u přístaviště, jasně osvětleného lampami, a Jon-Joras, který se konečně a úplně probral z dřímoty či omámení, v němž se nacházel po většinu cesty, si nyní prohlížel muže, kteří je obklopili poté, co se v dokonalé souhře vylodili. Výzvy očividně nebyly jedinými formalitami v Drogue; místní ozbrojené síly v přiléhavých černých stejnokrojích se zlatými a rudými ozdobami značně kontrastovaly s peramiskými, které byly oděny do volných olivově zelených uniforem.

"Jste zatčeni," oznámil vysoký a chladně se tvářící důstojník. "Ve zprávě se zmíním, že jste se vzdali na druhou výzvu." Otázal se jich na jména a pokračoval: "Ten člověk Henners - který nám prozatím úspěšně uniká - je obviněn v nepřítomnosti z významné loupeže, urážky majestátu a pobuřujícího chování. Ty, Tronde..."

"Mohu přivést sto svědků, že jsem nebyl nikde poblíž Drogue, když Henners..."

"...ses svou přítomností spolu s Hennersem dnes v noci provinil spolčováním se zločinci

Trond pokrčil rameny. "Ten chlapík z vnějšího světa s tím vším nemá nic společného," prohlásil. "Ztratil se a my jsme ho vedli zpátky do Peramis - to je všechno."

Důstojník pokračoval, jako by Trond byl nic neříkal: "Ty, Jon-Jorasi, ses svou přítomností spolu s člověkem Trondem dnes v noci provinil spolčováním se zločinci."

Jon-Joras zděšeně vykřikl: "Co to má všechno znamenat?"

Důstojník, který se již odvrátil, nyní zpola otočil hlavu. "Nákaza se nikdy nepřestane šířit," řekl. A pokračoval svou cestou. Ještě než promluvil, černě oděné poříční oddíly obstoupily Tronda a Jon-Jorase a svázaly jim paže v loktech a v zápěstích. Ještě nevyslovil poslední slovo a ještě neodvrátil hlavu, když už oba vězni byli vlečeni pryč rychlým napůl pochodem, napůl poklusem, který jim nenechával prostor k ničemu jinému, než k tomu, aby se podřídili.

Člunaři, o nichž se zatýkací formule nezmiňovaly, stáli s pohřebním výrazem v obličeji a se sklopenými hlavami, jako by věděli, co přijde. Poddůstojník příkře zachrochtal rozkaz. Zablýsklo se pár seker, zdvižených do vzduchu. Říční lidé propukli v nářek. Proražený člun hořel pomalu. Ale hořel.

* * *

"Co to máte, Blue?" zeptal se jeden z klíčníků.

"Kandidáty pro Lukáše," zněla zvláštní odpověď strážného.

Když za nimi konečně zapadly poslední silné, závorami opatřené dveře, vrchní strážný přejel tyčí s okovaným koncem po velkých mřížových vratech.

A pak netrpělivě popadl provaz a začal vyzvánět na plechově znějící zvonek. Ozval se halas nejméně stovky lidských hrdel.

Ve velké místnosti svítila tu a tam nad hlavou kalná světélka, pod nohama byl roztroušený špinavý rákos, a z jeho hromad se zvedali vězni, zvědaví na nové dva přírůstky, kteří byli vpuštěni úzkými dvířky ve velké mříži.

"Čerstvý maso!"

"Nová krev!"

"Kdo to je?"

"Za co sté tady?"

Z malé dřevěné místnosti, připomínající psí boudu, se vynořil dozorce, nezřízeně klel, po jistém hledání odkudsi vylovil ohmataný, špinavý a potrhaný sešitek a s jazykem vyčnívajícím z koutku úst do něj nové vězně zapsal. Než s tím byl hotov, ostatní strážní odešli a spousta vězňů se vrátila k přerušenému spánku. Zbylí se však stále tlačili kolem nově příchozích a kladli jim otázky.

To místo - nebyla to ani tak místnost, cela či hala, jako spíš velká nedostavěná prostora uvnitř budovy - to místo ohavně páchlo a mnozí z těch, kdo nyní vystavovali na odiv svá dychtivě otevřená ústa, páchli ještě hůř.

Trond sebou trhl a odstrčil je od sebe - nijak jemně. Zamžoural skrze žluklé šero a zeptal se: "Kde je Kout básníků? Je tu nějaký básník?"

Hlouček zahučel, trochu se zavlnil a nakonec utvořil uličku pro vysokého, hubeného a nahrbeného stařík a, který se k nim s pomrkáváním blížil, aby ho Trond poznal dřív, než on sám zaostřil svůj kalný zrak.

"Serme. Tys ještě zde, ubohý kmete?"

"Ještě zde... Kdo je to? Trond; nic mi neříkejte; to je Trond. No... Tuhle mladou ratolest neznám. Slož mi na své jméno akrostichon[1], bratře."

Deprimovaný Jon-Joras neodpověděl a následoval oba básníky do kouta pod úzkým, štěrbinovitým oknem, vybaveného vlastní lampou a - skutečně! - čistší otepí rákosu, než jaký byl jinde, hrubým stolem, rozviklanou židlí a velice obnošeným modrým jezdeckým pláštěm. O toto území se dělili jen oni tři.

"Tak tomuhle se říká Kout básníků," oznámil Trond s máchnutím ruky a s úšklebkem. "Nevypadá nijak zvlášť - ale ve srovnání se zbytkem téhle pasti na krysy je to palác. A patří nám právem tradice."

Starý Serm přikývl. "Bývala tu i květina v květináči a ptáček v kleci. Oba zahynuli." Hlasitě do sebe vtáhl dech.

"Život i umírání jsou zajisté strast a lkaní..."

Náhle změnil chování a řekl: "Ty, mládenče z vnějšího světa, musíš zítra navštívit Předsedu. Trvej na tom. Slyšíš? Trvej na tom!" Pak se s hekáním a vrzáním uložil na svou otep rákosu, přikryl se cípem pláště a pokynul oběma zbývajícím obyvatelům Kouta básníků, aby si po stranách přilehli.

Když slunce konečně proniklo do vězení, Jon-Joras na tom skutečně trval.

"Chceš navštívit Chlapíka s chlupatým nosem, co?" opáčil dozorce s nepatrným úsměvem. Dlouhá léta neustálé komunikace se zločinci ho naučila dokonale ovládat jejich argot.

"Informovali mě, že je mým právem odvolat se k Mocnému trůnu," prohlásil Jon-Joras.

Dozorce zachrochtal a poškrábal se na břiše. "Tvoje právo, he?"

"A já na něm trvám."

Zívnutí. Protáhnutí. Další poškrábání. Dozorce natáhl krk, aby sledoval průběh nedaleké hry v kostky. "No dobrá..." ozvalo se po dlouhé chvíli, "hodím slovo vejš, brácho. Hodím slovo vejš..."

A pak konečně shora poslali slovo zase zpátky.

"Hej, ty tam. Návnado pro Lukáše," prohlásil dozorce jednoho odpoledne. "Svlíkni se, vyper si ty svý mizerný hadry a uměj se. Votevřu ti kamrlík s vodou a tady je dřevo na voheň a hrnce na uvaření blech."

---

[1] Akrostichon - báseň, v niž první (nebo poslední) hlásky, slabiky nebo i slova veršů, čteny samostatně, dávají nějakou informaci - pozn. Překl.

"Výborně!" ozval se Jon-Joras, svlékl si šaty a vzal si od dozorce malou lopatku se žhavými uhlíky. A... "Cože? Mýdlo? Jak..."

"Dyž deš k Chlapíkovi, tak nesmíš smrdět."

Když byl Jon-Joras konečně čistý a měl usušené šaty, následoval strážné, kteří ho na řetězu vyvedli do hvězdami osvícené, sladce vonící noci. Čekala na ně bryčka s černými záclonami. Strážní se nijak neobtěžovali omluvami, když mu svazovali nohy a strčili mu do úst roubík. Jon-Joras nikoliv poprvé dospěl k závěru, že uplatňování lidských práv v Městském státě Drogue značně zaostává za žádoucím stavem.

Na druhém konci dlouhého sálu stál Trůn samotný - zatím neobsazený kus nábytku. Byl to ovšem ten nejpropracovanější kus nábytku, jaký Jon-Joras kdy kde viděl: vysoký, ohromný, hojně vyřezávaný, naleštěný, pozlacený a čalouněný sametem a damaškem. Jon-Joras pomyslel na nechutný, hmyzem se hemžící rákos ve smrdutém, vlhkém pachu vězení a v ústech měl hořko.

Strážní ho trhnutím zastavili a odstranili mu roubík. Jon-Joras, koneckonců důvěrně obeznámený se složitou etiketou dvora krále Por-Paula, zaujatým okem znalce sledoval ceremonie, které doprovázely vstup Jeho Jasné Svrchovanosti Předsedy, když jmenovaný zaujímal své místo na Trůně. Roelorix III. byl svižný štíhlý muž, kterému táhlo na čtyřicítku; zkřížil nohy v nachových trepkách a nepatrně pokynul hlavou a rukou. Strážní postrčili Jon-Jorase kupředu.

Ten se představil jako důvěrník svého krále a uvedl, proč je nyní zde na Prvotním světě... "na Zemi," opravil se a pokračoval: "Předkládám Mocnému trůnu k posouzení stížnost."

Mocný trůn, který se tvářil poněkud unaveně a poněkud cynicky, ho vybídl - tou nejnepatrnější změnou výrazu - aby ve svém projevu pokračoval. Jon-Joras vysvětlil, jak se octl na neplánovaném lovu na draka a popsal tu smutnou scénu. Předseda ihned zpozorněl - a byl ještě pozornější, když Jon-Joras pokračoval popisem toho hradu Kar-chee a toho, co se odehrávalo uvnitř.

Jon-Joras mluvil volně vskutku o všem... a vynechal jenom tu záležitost svého souboje s Thormem. Nezdálo se mu to být na místě a kromě toho se nedokázal přimět, aby u těchto děsivých vzpomínek prodléval.

"Pak dva z těch lidí, co si říkají Básníci, souhlasili, že mě dovedou zpět do Peramis," zakončil svou řeč, "a proto jsem s nimi šel."

"A proto," opáčil Předseda, který tak poprvé promluvil, "a proto jste cestovali v noci a ve dne jste se skrývali."

"Já... mně nikdy nenapadlo o tom přemýšlet," zakoktal Jon-Joras. Byla to pravda; skutečně ho to nikdy nenapadlo. "Byla noc, když jsme se rozhodli vyjít, a zdálo se mi přirozené, že si přes den odpočineme... Skrývat se? Já... měl jsem za to, že je to místní zvyk..."

Předseda vstal tak rychle - ale přitom vůbec ne spěšně - že Jon-Joras stěží postřehl nějaké podrobnosti toho pohybu. Namířil prstem na Jon-Jorase a řekl jasným, rychlým hlasem: "Lžeš. Spolčoval jsi se nejen se zloději, ale i s psanci a s rebely - nejhorším a nejnebezpečnějším druhem psanců. Odsoudil ses sám doznáním z vlastních úst a toto je rozsudek, ke kterému jsme dospěli v Naší funkci Nejvyššího soudce: v čase, o kterém bude rozhodnuto později, budeš odveden na místo, o kterém bude rozhodnuto později, a tam budeš pověšen za nohy se svázanýma rukama a nohama a zastřelen lučištníky."

Ohromený Jon-Joras, natolik nevěřící vlastním uším, že necítil ani zlost, ani strach, sledoval, jak Předseda odchází rychlými, krátkými krůčky. Sotva cítil, jak mu opět cpou do úst roubík. A pak ho stráže odvedly.

* * *

Trond sebou trhl, zachrochtal a zavrtěl hlavou. Serm se tvářil ztrápeně a neustále se obviňoval. "Nikdy jsem ti neměl nasadit do hlavy ten nápad," kvílel, "aby ses odvolával k Nosáčovi. Kdo by si to byl pomyslel? To přesahuje veškeré chápání - že, Tronde? Ó takové věci jsem nikdy neslyšel - popravit člověka z vnějšího světa! Že, Tronde?"

"Ne! A nehodlám se o tom doslechnout ani teď," prohlásil Trond řízně. "Žádné obavy, mládenče - tohle je čas na zoufalá opatření a já je také provedu!"

Když se blížili k dozorci, ten se na ně podíval s melancholickým uspokojením.

Trond pokrčil rameny. "No, jak jsem mu řekl, beztak nikdo nežije věčně. Je to tak?"

"Jasně."

"'Nezmítej se,' řekl jsem mu; 'zůstaň viset klidně a dej lukostřelcům dobrý cíl a budeš to mít rychleji za sebou.' Že ano?"

"Právě tak jim to dycky říkám. Jasně."

"Takže co bychom chtěli: chceme mu uspořádat velkolepý mejdan na rozloučenou - jídlo, pití, zábavu..."

Dozorce zvolna přivřel pravé oko a zkřivil spodní ret na znamení pochopení a souhlasu. Pak zamnul ukazováčkem o palec. Trond sesmekl z jednoho prstu prsten a položil si jej na dlaň. Dozorce okamžitě prohlásil: "Ta cetka moc nevynese." Ale nepřestal se na prsten dívat. V očích se mu odrazil záblesk světla. Nepřestal se na prsten dívat.

"Vynese dost. Co říkáš, bachaři? Prodej ho, nech si polovinu a za zbytek nakup chlast a něco na zub."

Natáhl dlaň. Dozorce s potlačovanou dychtivostí sebral prsten a s pokryteckou lítostí vzdychl. "To je moc zlý... moc zlý... hezkej prstýnek...

milej kluk. Jasně. Jasně. S radostí udělám, co budu moct. Rád to udělám. Na svůj podíl koukat nebudu. Nevemu si ani 'ň'. Spolehněte se na mě. Postarám se vo všechno, co potřebujete."

Prsten zmizel v kapse jeho umaštěné staré košile. Trond mu poděkoval a odvedl Jon-Jorase. "Je to pěkný mizera," zamumlal. "'Nevěrnu si ani 'ň'!' Tím chce říci, že sebere nejméně dvě třetiny."

Až nyní se do mladíkova srdce vkradl strach ze smrti. Ucítil je až v krku a zamrazilo ho. "Poslechni," řekl nejistě, "já nechci žádné mejdany, já chci..."

"Chceš se dostat ven. Jasně." Trond mu poklepal na ruku. "Neboj se, příteli. Dozorci takový šmuk nemohou udat v žádném řádném klenotnictví. Jeden pohled na něj a klenotník volá stráže. Ne... Něco takového od něj koupí jedině překupník a v Drogue je jenom jeden překupník, který kšeftuje se šmuky takovéhle hodnoty: Starý Boke. A ten z něj celou historku vytáhne dřív, než mu dá jediný halíř. A..." poklepal na Jon-Jorasovu chladnou a zpocenou ruku naposledy, "Starý Boke předá slůvko dál, tam, kde to bude k užitku. Básníci mají ve městě nějaké přátele. Neměj strach. Říkám ti to znovu. A dneska v noci spi lehce. Slyšíš? Spi jen na půl oka..."

* * *

Jon-Joras ve skutečnosti samozřejmě nespal vůbec. Jak jedna skrovná náplň oleje v maličkých vězeňských lampičkách po druhé docházela a čadící knoty se scvrkávaly v pomrkávající rudá očka v temnotě a pak mizely, propadl se do jakéhosi horečnatého blouznění. Cítil závrať a nevolnost; ta závrať v něm vyvolala pocit, jako když visí hlavou dolů; řemínky na kotnících jeho bot se proměnily v pouta, která mu svazovala nohy, a z každého tuhého stébla rákosu, jež proniklo jeho uvolněným oděvem, se stal dřík šípu, který probodá-val jeho vyděšené tělo.

Pak se náhle ta iluze změnila. Všecko, všečičko jako by byl jen sen: útěk z hradu Kar-chee, souboj s Thormem, dlouhá cesta po velké řece, zajetí a uvěznění, to všechno byl jen sen. Stále je v hradu Kar-chee a nic z toho ostatního se nestalo. Avšak - a tohle věděl s děsivou a naprostou jistotou - všechno se to stane, každičký detail a drobnost. A on tomu nedokáže zabránit, už to začalo a důkazem toho bylo, že už opět cítí kouř z hořících pochodní.

S potlačeným zaúpěním a s povzdechem, z větší části úlevným - neboť i nejistota života poblíž Huea byla lepší než jistota rozsudku smrti - zdvihl hlavu, aby se podíval na světlo loučí, které, jak si byl jistý, cítil. Přitom zapřemítal, zda se skutečně musí držet předurčeného sledu

událostí... nebo zda existuje nějaká možnost, jak vyváznout. A pak se jeho mysl úplně probudila, stejně jako jeho tělo.

Nad hlavou mu zazněl zvláštní tichý šoupavý zvuk. Změna v rytmu dechu Tronda a Serma mu prozradila, že si oba také uvědomují, že se děje něco neobvyklého. Beze slova potmě opatrně vstali. Někdo se dotkl Jon-Jorasovy paže, sjel po ní až k dlani a za ruku ho vedl tmou. Jon-Joras se podvolil. Ucítil provaz... dřevěnou tyčku... další provaz. Trond - ty pevné paže, to musel být Trond - ho pobídl nahoru. Jon-Joras se chopil provazového žebříku a začal šplhat.

Dveře, ze kterých žebřík visel, snad kdysi měly vést do chodby ve vyšším patře, které však nebylo nikdy postaveno. Po nesčetné roky vedly do prázdna, do vzduchu - až na to, že se samozřejmě ve skutečnosti nikdy neotevíraly. Spolu s ostatní stěnou byly ty dveře kdysi nabíleny a stejně jako na ostatní stěně se na nich od té doby usazovaly prach, špína a saze.

Pochodeň, jejíž pach Jon-Joras cítil, hořela na konci hořejší chodby. Zpočátku nerozeznával žádnou z tváří, patřících lidem, kteří drželi provazový žebřík. Než za ním však nahoru postupně potmě vylezli Serm a pak Trond, jeho oči se přizpůsobily kalnému světlu. A když se jedna z tváří obrátila, aby dohlédla na pečlivé zavření dveří za nimi, okamžitě ji poznal. Henners!

* * *

Dokonce i ve tmě, rozptylované pouze šerým svitem jediné pochodně, měly chodby a síně, kterými procházeli, holý a zašlý vzhled dlouho opuštěných věcí. Zazděná okna slepě hleděla a všude kolem se válely zborcené a prachem pokryté kusy nábytku. V jednu chvíli Jon-Joras šlápl na suché krysí kosti a ty zakřupaly a zapraskaly. Otřásl se a dral se spěšně dál kupředu.

Konečně zanechali úzké prostory za sebou a dorazili na rozlehlou plošinu, z níž po jedné straně sbíhala kaskáda širokých schodů do ohromné tůně temnoty. Na Hennersův pokyn všichni přistoupili k vyřezávanému zábradlí a na okamžik se zastavili, aby uhasili pochodeň metodou stejně primitivní jako účinnou (a s bosýma nohama jednodušší, než plamen udupat). Pak si v naprosté tmě hmatem hledali cestu dolů po širokých schodech, přičemž se šourali v hadovitém zástupu, kdy každý držel za rameno muže před sebou.

Schody se zdály být nekonečné a patro, na kterém končily, ještě nekonečnější; tu a tam se přitiskli ke zdi. Jednou se v náhlé, nevyjádřené a všeobecné shodě zastavili a zadrželi dech. Daleko, daleko před nimi někdo v pravém úhlu křižoval jejich trasu, nejistě svíral v ruce lampičku a cosi kvílel nebo snad zpíval... nelidským, vrnivým hlasem, který v Jon-

Jorasovi zmrazil krev. Nakonec hlas, světlo i zvuk kroků odumřely a muži vyrazili dál.

A stále šli dál.

Po nekonečných černých rocích povrch země zhrubl, zvlhl a Jon-Joras, stejně jako bájný poutník nesčetné věky před ním, spatřil nad hlavou nádherné hvězdy.

VIII.

Přehnané a téměř nevěřícné potěšení Jetra Yi z Jon-Joraso-va návratu brzy opadlo, když uslyšel to, co Jon-Joras musel vyprávět.

"Takže je to pravda? Je to pravda! Leccos jsme se sice už doslechli, ale, jak jistě pan královský důvěrník chápe, nechtěli jsme tomu uvěřit. Ale... Och, to je strašné! To je neuvěřitelné! Značkovat draky na nesprávném místě - panebože! Ale... chci říci... cvičit je, aby se z nich stali zákeřníci! To je horší než všechno, co si dokážu představit!"

Jeho gumové rysy se šokovaně rozšířily a zkřivily. Odvedl Jon-Jorase ke svému nadřízenému, vrchnímu agentovi Lovecké společnosti v Peramis, jistému Willsovi H'voroví. H'vor byl tělnatý chlapík. Začal se chvět a potom třást. Ještě než Jon-Joras skončil, tlustý obličej a povislé tváře vrchního agenta a chabé svaly na jeho pažích, jež odhalovala košile s krátkým rukávem, se třásly jako sulc. Zuby mu drkotaly. Křečovitě se přemohl natolik, aby dokázal promluvit.

"V...v...v...všechny nás m...m...mohli zabít!" vybuchl. Jeho představivosti očividně neunikla žádná myslitelná podrobnost takové příšerné smrti. "J...jak si m...můžeme být jistí?" vykřikl.

"Jestli jsou draci označkovaní poctivě? A jestli jsou zákeřníci nebo ne? Tím si jistí být nemůžete," řekl Jon-Joras. "Předpokládám, že to je součást jejich cíle - tedy cíle těch psaneckých Zabíječů psů." Nekonečně ho bolela zraněná paže, bylo mu špatně, cítil se slabý a měl hlad.

"Spojte mne, prosím, komunikátorem se Základnou Konfederace," požádal. "A pak... pak... myslím, že bych měl navštívit lékaře..."

Wills H'vor mávl svou roztřesenou sádelnatou ploutví s pěti prsty. Instinktivní úslužná reakce Jetra Yi postrádala mnoho ze své obvyklé podlézavosti, nicméně i tak se mohl přetrhnout, aby příkaz vykonal. Za slepým průčelím komunikátoru se střídaly hlasy a Jon-Jorase už unavovalo, když stále dokola musel opakovat, aby ho přepojili na někoho výše postaveného - a pak začít znovu od začátku. Až konečně...

"Tady delegát Anse. Kdo volá?"

Mohlo to být dílem představivosti, nicméně Jon-Jorasovi se zdálo, že když se představoval (snad již po desáté) jako "...důvěrník krále Por-Paula z M. M. beta...", tón hlasu galaktického delegáta se nepatrně, avšak zřetelně změnil. Nepozastavoval se nad tím však a vychrlil ze

sebe to, co potřeboval říci. Zajíkal se, opakoval se, ale nepřestával mluvit.

"Dobrá... to prozatím stačí," přerušil ho Anseův hlas. "Dopovíte mi to osobně. A teď kdy. Hmmmm. Poslyšte... Dnes je Třetiden... Trajekt jste už zmeškal a další nepoletí dřív než příštího Prvodne. Já se právě teď nemohu uvolnit, jinak bych za vámi přiletěl speciálem. Mám poslat speciál pro vás?"

Nakonec se dohodli, že by si Jon-Joras měl odpočinout v lékařské péči do pravidelné každotýdenní cesty trajektu do příštího Prvodne. Mohl tak využít specializovaných zařízení v Lovecké chatě.

"Zatím," uzavřel rozhovor delegát Anse, "bude lépe, když tuto informaci nepustíme do oběhu. Ví o tom ještě...? Společnostáři Yi a H'vor? Předejte mi je. A vy, důvěrníku, se tím příliš nevzrušujte. Rychle se uzdravte."

* * *

V péči doktora Tu, terapeuta, promovaného na proslavených školách planety Maimon, přestala Jon-Jorase zranění brzy obtěžovat. Ležel na pohovce ve svém tichém pokoji na konci jednoho křídla Lovecké chaty a vyhlížel průhlednou stěnou ven. Na vzdálenějším břehu velké řeky, stříbřitě tekoucí v zákrutech ve střední vzdálenosti, se tyčily temné a zelené lesnaté kopce. Před očima mu procházely výjevy, jako když se zvolna střídají obrazy.

Hala v Aelorixu... mladí lukostřelci při výcviku... zpívající pasažéři při letu na mimořádný lov... ty neuvěřitelné okamžiky, kdy se velký dračí samec nenechal odlákat... klopýtání lesem... štěkající psi... plesnivý tunel... hrad Kar-chee... výcvik zákeřníka... stříkající krev... dlouhý pád do vody... žár ohně a Thorm, snažící se ho bodnout nožem... plavba po široké, měsícem ozářené řece... smrdutá místnost vězení... netečná tvář Předsedy Drogue.

Tyto obrazy se však postupně vytrácely, až zanikly úplně a nahradily je jiné: trávník uprostřed Koleje, jako modrozelený samet... hlouček chlapců, kteří pošťuchují jednoho ze svého středu - černovlasého, s bledým obličejem a vzdorného...

Pak i tyto představy zvolna, pomalu zmizely. Jon-Joras dál ležel na pohovce a odpoledne klesalo pod tíhou noci. Velké rudé slunce se na okamžik váhavě zastavilo na obzoru.

Když odnesli podnos s večeří a Jon-Joras si opět lehl, měl zcela určitý pocit, že ztrácí vědomí. Ne s prudkostí šoku, ani jako při pomalejším omdlévání, ale jako by se pomalu, nekonečně pomalu vytrácel ze světa smyslů.

Průhledná stěna ukazovala ztemnělou lesní scenérii. Kdyby se díval pečlivě, napadlo ho, mohl by zahlédnout, co číhá za stromy, než se scéna zatmí úplně. Chytím se pelesti lůžka, pomyslel si, vši silou a budu se držet pevně, pevně; když najdu ruce někde jinde, budu vědět, že jsem byl v bezvědomí...

Zdálo se jaksi důležité, aby to věděl. A tak, když zjistil, že svírá přikrývku, věděl, že nebyl při vědomí. A tehdy někdy vstoupil do jeho pokoje ten muž a ne vzpírajícího se Jon-Jora-se odvedl pryč.
"Zabíječ psů," zamumlal si Jon-Joras. "Zabíječ psů." Ale mýlil se.

* * *

"Měl jsem tě zabít, dokud jsi byl na mých pozemcích," prohlásil Aelorix. "A pohřbít tě pod hnojem jeleního chléva." Ústa měl zkřivená koutky dolů jako luk.

Omámený Jon-Joras jen tupě řekl: "Ale já jsem viděl vašeho syna umírat. Zemřel mi v náručí. On..."

"On alespoň zemřel se ctí. Dříve nebo později každý člověk tak či onak potká svého draka. Ten jeho byl špinavá záležitost - zákeřník. Člověkem připravený zákeřník!" Aristokratovi se zadrhl hlas v hrdle a jeho tvář dávala najevo znechucení dokonce ve větší míre, než zármutek či vztek.

Jon-Joras zmateně zaprotestoval: "Ale já s tím nemám nic společného. Sám jsem tam mohl přijít o život. Já to nechápu. Nechápu!" vykřikl. Jeho úzkostný pohled padl na hrubě vyhlížejícího muže, který ho sem přivedl, a jeho ještě hruběji vyhlížející druhy. "A určitě ne... Vy! Vy nejste gentlemani! Proč to děláte?"

Jeho průvodce se krátce zasmál. "Á, myslel sis, že ses moc chytrej, ha. 'Zabíječ psů,' jsi mi řekl. To je jenom jeden z tvejch vomylů. Nejsem Zabíječ psů, ha, vo nic víc než gentleman. Nejspíš vo tomhle místě nakonec nevíš všechno. Tak já ti povím pár věcí, abych ti to vobjasnil. Jak nám to říká ten starej cvok, co se hrabe v ruinách? 'Plebejci'? No, tak my sme plebejci, ha. Ale to z nás eště nedělá Zabíječe psů! Nebo jak si rádi říkaj, svobodný farmáře. My nestojíme o farmaření, vokopávání brambor a tohle všechno. Ne..."

Jon-Joras neměl náladu uznávat hrubou logiku toho, co slyšel, ale přesto poslouchal. Mnozí plebejci Lovecký systém plně schvalovali kvůli zaměstnáním, která poskytoval, kvůli obchodům, které přinášel, kvůli barvě, kterou dodával jejich jinak šedivým dnům; schvalovali jej i z prostého zvyku a také proto, že se cítili být nadřazení Zabíječům psů - kteří se stavěli proti němu. A také proto, že je tím Systém spojoval s gentlemany, kterým záviděli - a s kterými se z toho důvodu identifikovali.

Bylo to tak složité. A zároveň tak prosté.

Marně Jon-Joras zdůrazňoval, že odhalení psaneckého programu záměrně špatného značkování dračích písklat a výcviku některých z takto poznamenaných jedinců v zákeřníky musí - tak či onak - nevyhnutelně vést k jeho selhání. Zbytečně prohlašoval, že on sám se k žádné straně nepřidal, že ho Hueovi lidé zajali a měli ho v úmyslu zavraždit.

K první obhajobě Aelorix pouze chmurně podotkl: "My víme, jak se o sebe máme postarat." A ke druhé: "Velká škoda, že se jim to nepodařilo." A dodal: "Ale nám se to podaří..."

Proč? Proč?

Jenže jeho otázky byly založeny na předpokladu, že převládá rozum a poctivá hra, které však za dané situace šly oboje stranou. Psanci si nyní přáli, aby jejich psanectví bylo odhaleno, a Jon-Joras se k tomu propůjčil. Takže uposlechl jejich pokynu. Takže byl na jejich straně. Takže se stal terčem veškeré zuřivosti gentlemanů a jejich posluhovačů.

A navíc - když Aelorix, již tak dávno, prohlašoval, že je nezávislý na Lovecké společnosti, mínil to pouze v omezeném, nejužším ekonomickém smyslu: Každý jednotlivý gentleman byl závislý na Společnosti, neboť Lovecký systém byl závislý na obchodu s vnějšími světy a gentlemani, jako třída, záviseli na Systému. I taková omezená svoboda, jaké se těšil Aelorix, byla výjimkou.

"Myslíte si, že nevím, co jste zač?" otázal se pohrdavě. "Vy z vnějších světů? Banda zbabělců. Nejmenší náznak nebezpečí a už se na Zemi neukážete. A potom co? Máme se snad hrabat v hlíně - my?"

Pak, když se odmlčel, do zvuku jeho prudkého oddechování se vmísil jiný zvuk, který sem tiše dolehl zvenčí z noci... Hluboký, znepokojený, melancholický... výkřik roztouženého draka. Prakticky poprvé přišlo Jon-Jorasovi na mysl, zaujatou dosud vlastními obavami a potížemi, pohlížet na draka jako na draka - ubohé zvíře, předurčené k mučení, agónii a smrti pro zábavu jiného živočišného druhu, když všechno, co chtělo, bylo najít druha a tam venku, v chladné a kapradím zarostlé dálce se s ním spářit, jak mu velela příroda.

Pánův zrak i pohledy ostatních mužů zalétly směrem, odkud se výkřik ozval, krátce tam spočinuly, obrátily se zpět k zajatci a navzájem se setkaly. Ať už vyjadřovaly jakékoliv myšlenky, soucit mezi nimi nebyl. Dřívější Jon-Jorasův průvodce se začal šklebit.

"Je tady," řekl.

Aelorix přikývl. Jon-Joras ucítil, jak ho mrazí v celém těle. "Co..." začal.

"Dříve nebo později," citoval Aelorix sám sebe, "každý člověk tak či onak potká svého draka. Slyšíš ho? Tenhle je tvůj."

IX.

Poslední Aelorixova slova k jeho zajatci a někdejšímu hostu zůstala nedořečena, ale toho nebylo třeba. "Proč bys ty měl být naživu a on měl být mrtvý..." řekl Aelorix; tvář se mu zkřivila zármutkem a nenávistí. Byl to prastarý lidský výkřik - Proč zrovna já a ne někdo jiný? a Aelorix ve své hořkosti a vzteku, živeném z mnoha pramenů, z nějakého důvodu ze smrti svého syna obviňoval Jon-Jorase.

Byla doba mezi rozbřeskem a časným ránem. Nebe bylo většinou šedivé, avšak mlhy na východě začaly růžovět. Když Jon-Jorase vyvedli z malého domku v lesích, bylo všude ticho a chladno. Gentleman sám už nepromluvil, avšak jeho neurození hrdlořezové kleli, bručeli, odchrchlávali, odplivovali si a stěžovali si na zimu. Jak šli po sotva viditelné stezce, padala na ně rosa.

"Zatroubíme na něj, Velký?" zeptal se jeden z mužů. Aelorix přikývl. Chlapík zašmátral v brašně, kterou měl u boku, vytáhl malou láhev, zaklel, vrátil ji zpět, zalovil znovu a tentokrát vyndal cosi vyrobeného ze dřeva a kůry a přiložil si to ke rtům. Tváře se mu naduly. Kdyby to Jon-Joras neviděl na vlastní oči, nikdy by neuvěřil, že to, co slyší, vychází odjinud než z dračí tlamy.

Měkké, smutné tóny odezněly v kalném vzduchu. Všichni naslouchali a byli zticha. Chvíli se nedělo nic. Pak se z dálky (pro Jon-Jorase neodhadnutelné) po pravé straně ozvalo něco, co znělo téměř jako hlubší ozvěna téhož zařvání. Muži přikývli.

"To je von," prohlásili. "Vo moc se za noc nehnul." Muž, který stál za Jon-Jorasem, do něj strčil. "Přidej," poučil ho.

Zanedlouho dorazili na kraj lesa a vyšli na rozlehlé a ploché, park připomínající prostranství, porostlé trávou, vysokou do pasu, z níž tu a tam vyčníval nízký strom. Znovu muž napodoboval dračí volání, a znovu a znovu. A skutečný drak odpovídal a jeho hlas se blížil.

Uprostřed velké mýtiny se všichni zastavili. "Tady končíme," řekl jeden z hrdlořezů. Naposledy Jon-Jorase bolestivě šťouchl do ledvin tupým čumákem krátké lovecké pušky. "Nehni se vodsud," varoval ho, "dokud se drak neukáže. Nebo..." Napodobil zvuk výstřelu.

"Potom, až bude tady, se můžeš hejbat, jak chceš. Možná - když budeš mít kliku - když budeš dost rychlej..." Pokrčil rameny.

Jon-Joras se napůl obrátil a sledoval, jak svižným krokem odcházejí směrem, odkud přišli. Pak se obrátil zpět, aby sledoval les před sebou. V nohách mu škubalo, ale on ten popud k útěku potlačil. Po dlouhé době, alespoň jak se mu zdálo, se za ním opět ozvalo volání samice a z lesa před ním na ně odpověděl samec.

Ve větru, který zavál od západu, se zakymácel strom a potom další. Ucítil srdce až v krku a trhl hlavou, když postřehl, že ta druhá pohybující se věc není strom. Dlouhý krk se kolébal ze strany na stranu

a drahokamy očí se žlutě a zeleně třpytily. A pak se na otevřené prostranství vyvalilo i tělo. Velká tlama se rozevřela a zařvala svou odvěkou otázku.

A pak došlo k něčemu zcela neočekávanému. Dračí řev zezadu... ale ne pokorná volání dračí samice jako předtím. Tohle byl samec, další samec, vzdorný a vyzývavý; zároveň s ním sem dolehl silný a hořký zápach samčího pižma. Jon-Joras cítil, jak se mu svírají vnitřnosti. Je v pasti! Před ním a za ním! V pasti...

Drak před nimi rozmrzele zabučel. A Jon-Jorasovi to všechno do sebe zapadlo.

Za ním není žádný dračí samec, právě tak, jako za ním není žádná dračí samice. Ten řev vychází z téhož zdroje - z malého nástroje ze dřeva a kůry. A ten dračí pach pochází z lahvičky v téže brašně. Byl oklamán! On i ten drak, oba. Až na to...

Až na to, že drak to neví, nemůže to vědět. Jeho drobný a momentálně znepokojený mozek slouží hlavně jako místo pro vyúčtování instinktivních reakcí. Samice: Jdi za ní. Samec: Bude ji také chtít: Zlikviduj ho.

Samec nyní úplně vyšel z lesa a vydal se těžkým krokem přes mýtinu. Vystřeloval přitom svým rozeklaným jazykem a ochutnával vzduch... vzduch, v němž se Jon-Jorasův vlastní pach mísil s pachem toho "druhého"... a v tom hrubém vědomí se nyní lidský pach neoddělitelně spojoval s pachem sexuálního soka a protivníka.

Drak ten podvod neprohlédl, ale člověk ano. A ten člověk uvažoval a ten člověk vzpomínal - a ten člověk si vzpomněl, co mu říkal Hue v hradu Kar-chee - že tupý mozek velkého zvířete se dá ovládnout jedině lstí. Aelorix a jeho nohsledi neměli nic z obvyklého loveckého aparátu. Neměli nadháněče, pištce, lučištníky ani praporečníky. Všechno nastražili pomocí vábničky a pachu, získaného z pižmových žláz nějakého mrtvého dračího samce.

Jon-Joras neměl nic, kromě svého důvtipu.

Vítr zezadu opět přinesl ošklivý zápach a samčí řev. Drak vpředu se na vteřinku zastavil a pod zelenočernou kůží se mu zuřivostí třásly mocné svaly. Lícní torby se mu začaly nadouvat vztekem. Zabučel, zasyčel a dal se do běhu. Běh?

Přesně v tohle doufali: že Jon-Joras zpanikaří. Že se rozběhne. "Možná když budeš mít kliku když budeš dost rychlej..."

Jenže žádný člověk se nedokázal pohybovat dost rychle, aby se před rozzuřeným drakem dostal do tak vzdáleného bezpečí. Dávno předtím, než by měl šanci dosáhnout pochybného útočiště v lese (s mohutnou drtivou lokomotivou dračího těla, která rozhrnuje stromy jako rákosí, za zády), drak by ho zahlédl, po pachu by v něm poznal nepřítele a dohnal by ho, chytil by ho, roztrhal by ho a zadupal.

Tak byla tedy zamýšlena ta hra. A tak byly rozdány karty.

Jenže Jon-Joras nehrál podle těchto pravidel. Nohy se mu stále podlamovaly a chvěly, ale on je nechal být. To, čím nyní pohyboval, byly ruce, a to rychle. Paže a tělo vyklouzly z volné nemocniční košile, která byla jeho jediným kusem oděvu; paže vztáhl do nízkých větví nízkého stromu, sotva odrostlejšího mladého stromku, a košili na ně uvázal za rukávy. Nevinný větřík se jí ihned zmocnil a ona sebou pleskala, poletovala a tančila.

Jestli ji ty lesklé, žlutě a zeleně se blýskající oči postřehly, nedokázal Jon-Joras s určitostí říci. Avšak drak v tutéž vteřinu zaryčel a v tutéž vteřinu se Jon-Joras sehnul do trávy, která mu sahala po holá prsa a nyní se zavřela nad jeho obnaženou hlavou. Stále neutíkal.

Šel. Kolena se mu třásla, tělo mu zaléval pot, ruce si přitiskl na rychle bušící a vyděšené srdce a šel trávou pryč v pravém úhlu k drakově dráze. Nevzhlédl ani tehdy, když se země roztřásla a hluk se přiblížil a zesílil. Jeho osud nyní závisel na chudobě duševního vybavení zvířete; Jon-Joras kráčel dál a doufal, že se drak neodchýlí z dráhy, a věřit, že jeho pozornost v tom okamžiku upoutává zrádná košile.

Mužům, ukrytým v lese, to mohlo připadat, že když uvázal košili na strom, omdlel. Dojde jim, proč ji tam uvázal? Budou mít podezření, kterým směrem se dal, jestliže neomdlel? Bylo pravděpodobné, že si spočítají, že pokud se nyní nechoulí u paty stromu, určitě se dá nejkratší cestou z mýtiny - tou, kterou právě jde.

V tom případě se mohou docela dobře rozdělit a pokusit se ho obejít a nadběhnout mu. Nemohli ovšem jít rychle, protože si nemohli dovolit se objevit na mýtině a lesem jim to půjde pomalu.

Slunce bylo nyní dost vysoko na to, aby cítil jeho paprsky. Aniž by zdvihl hlavu či šíji, nebo aniž by zrychloval krok, zatočil a zamířil ke slunci. Draka neviděl, ale cítil jej, když ho po levé straně s rykem míjel. Šel a nezastavoval se.

Nevšiml si ho! Nevšiml si ho!

Že si drak všiml košile, bylo celkem jisté, protože se zastavil a Jon-Joras zaslechl praskání stromu a (jak byl přesvědčen) trhání a párání látky.

Jon-Joras šel dál, slunce mu hřálo holá ramena a náhle přestalo, tráva zmizela za ním a půda byla mechovitá a nad hlavou měl stín. Pomaličku a opatrně, avšak stále sehnutý, se obrátil. Byl v lese... a v bezpečí.

O něco dál slyšel draka, ale Jon-Joras nedokázal říci, zda je skutečný nebo falešný.

* * *

Už jednou se nacházel ztracený v lesích poté, co se drak činil na mýtině, a nyní na tom byl o to hůř, že byl nahý. Co se však týkalo všeho ostatního, měl za to, že je na tom podstatně lépe. Jednak nemohl být daleko od města, protože ho tentokrát vedli pěšky, nikoliv vezli kluzákem. A jednak, pokud by se opět octl mezi Zabíječi psů, mohl by počítat s pomocí místo se zajetím.

Nejvíce ze všeho na tom byl ovšem lépe proto, že už měl zkušenosti. A nacházel se tam, kde nyní byl - a ve stavu, v jakém nyní byl - ne proto, že by otupěle prchal ze scény, na jejímž vzniku neměl nejmenší podíl, nýbrž proto, že se sám dostal z ohrožení do bezpečí. Byl nahý, jak přišel na svět, a byl sám, z jedné strany divokou bestii a z druhé strany lidi, kteří mu usilovali o život.

Ale - jak zjistil ke svému překvapení - už se nebál.

Všude kolem něj se vznášela čistá, sladká vůně lesa. Šedý tvoreček, jehož jméno naprosto neznal, se na chvilku zastavil cestou vzhůru po kmeni nakloněného stromu a zvědavě ho pozoroval.

"Když jsi na pochybách," řekl si Jon-Joras nahlas, "chovej se jako domorodci."

Následoval šedé stvoření na strom a rozhlédl se kolem.

* * *

Oblek dr. Cannatina byl poněkud malý a nápoj, který mu archeolog naléval z kotlíku na ohni vedle vykopávek, až příliš horký a hořký, ale Jon-Joras si v nejmenším nestěžoval. Archeolog se zdál být překvapen jen nepatrně, když si jeho mladý známý k němu vykračoval z lesa ("Na Grimaldi gama," vysvětlil později, "kde jsem udělal největší kus práce, chodili lidé nazí celou dobu.") Nyní se již zdálo, jako by už zapomněl, že vůbec někdy byl překvapen.

"Tři střepy a polovina skleněné láhve na medicínu se vám možná nezdá být mnoho," vykládal dr. Cannatin. "Na dvoutýdenní práci, myslím. Ale mohu vás ujistit, že hodnota těchto..."

"Na M. M. beta neexistuje žádná archeologie, která by stála za řeč," poznamenal Jon-Joras.

"Ano, to mi lidé stále říkají. Divím se, jak tam žijí. Jak tam vůbec dokáží žít?"

Mladík na to neměl odpověď a pouze se unaveně usmál. Jeho poslední hostitel mu dál začal vysvětlovat, že láhev není nijak vzácného druhu, ba naopak, nachází se dostatečně často na to, aby se její přítomnosti dalo využít k datování jiných artefaktů. "Nejsme si ovšem zcela jistí, jaké ona medicína měla jméno. Hrospard Uu - určitě jste četl jeho Prozatímní glotochronologii ichtyopofágního lidu z Algolu - Uu tvrdí,

že se nazývala 'colacola' na druhou stranu dr. Pix, odborník na neznělé retní souhlásky, trvá na tom, že správný tvar zní 'ko-ko-kol'.

Poněkud nazlobeně vzhlédl, když nad nimi zabzučel kluzák a dosedl asi sto yardů od nich.

"Už jsou tu zase ti otravní lidé," poznamenal usouzeně. Z kluzáku vystoupilo několik lidí. "Ten velký chlapík tu dnes ráno byl už dvakrát a vykládal nějaké nesmysly. Prý je z toho příšerného místa, kde nemáte žádnou archeologii. Jak tam jen žijí?" otázal se sám sebe, protože jeho mladý host se prudce zdvihl a odkráčel. "Jak tam jen mohou žít?"

Při prvním zabzučení kluzáku a při pohledu na něj v Jon-Jorasovi hrklo. Nemyslel si, že by kluzák mohl přivážet Aelorixe a jeho hrdlořezy; ale přesto - člověk nikdy neví. Za malou chviličku se opět uvolnil. V přítomnosti archeologa z Konfederace se ničeho neodváží. A pak cestující vystoupili...

Velký muž stál a díval se, jak se Jon-Joras blíží. Tvář měl nehybnou a přísnou, jako by se jen s námahou zdržoval výčitek. Při pohledu na to mladíka bodlo u srdce. Třebaže se mu snad nepodařilo vyplnit pokyny, které dostal, za daných okolností si vedl docela dobře. Zatraceně dobře. Zdvihl hlavu a šel dál.

Výraz tváře velkého muže se roztříštil jako maska z porcelánu. Udělal dva kroky kupředu a sevřel Jon-Jorase do náručí.

"Můj pane a králi," oslovil ho Jon-Joras.

Delegát Anse byl malý, tenký a pedantický mužík se světlými vlasy a vystříhanou tonzurou, jak bylo na jeho rodném kontinentě zvykem. "Odvedl jste opravdu kus dobré práce, důvěrníku," prohlásil. "Blahopřeji vám k tomu a blahopřeji i vám, náčelníku Důvěrné rady, k vašemu výběru."

Por-Paulo poněkud nepřítomně přikývl a dál se díval na svého podřízeného pohledem, v němž se zračila náklonnost. V Jon-Jorasovi však delegátova slova vyvolala (rozhodně ne nepříjemný) šok. Náčelník Důvěrné rady! Por-Paulo byl jedním ze stovek "stínových vládců", vybíraných losem z tisíců nejvyšších úředníků!

Por-Paulo nyní přikývl, vyburcovaný situací, o níž delegát mluvil. "Ano," řekl, "a teď jde o to, co s celou tou věcí uděláme."

Jon-Jorasovi prolétla hlavou náhlá myšlenka. "Váš lov... samozřejmě na něj teď nepůjdete... je to příliš nebezpečné..."

"K čertu s lovem!" vykřikl Por-Paulo. "Myslíte si, že jsem vás sem poslal, abyste tu dělal úředníka přes rezervování pokojů? Chtěl jsem... měl jsem v úmyslu... Podívejte: moje období vyprší za čtrnáct měsíců a naprosto nemám v úmyslu se ucházet o další kralování. Vykonal jsem svou povinnost - ale už celé té opičárny mám dost. Je to, jako když žijete ve zlatém svěráku, a mám pocit, že jestli mě v něm ještě chvíli budou mačkat, vylétám z kůže. Ne... Naskytla se mi příležitost pracovat pro

Konfederaci na dalších málo zalidněných světech a hodlám jí také využít.

Mám výsadu vybrat si sám svého asistenta. Chtěl jsem vás. Zdál jste se mi jako nejslibnější důvěrník, jakého jsem kdy měl. Ale musel jsem se ujistit; nebylo by moudré si vás vybrat, dokud neukážete, co dokážete, když jste odkázaný sám na sebe. A tak když se vyskytly zvěsti o tom, co se děje tady na starém Prvotním světě, a Důvěrná rada mě požádala, abych to omrkl, rozhodl jsem se poslat vás napřed. A měl jsem pravdu."

Otázal se Jon-Jorase, zda by byl ochoten věnovat rok potřebnému postgraduálnímu studiu. Mladík zvolna přikývl. Zřetelně věděl, že kdyby se mohl rozhodnout nezávisle, vybral by si stejně něco podobného. Jiné světy, jiní lidé, nové situace, nové výzvy. Byla to dobrá životní perspektiva.

"Ale co se bude dít tady?" zeptal se. "Něco se tu musí udělat hned."

Delegát Anse odpověděl otázkou: "Nemáte sám nějaké návrhy - po tom všem, co jste tu viděl?"

Jon-Joras měl - a důrazné. "Jednak se musí vyhlásit přinejmenším desetileté moratorium na veškerý lov," prohlásil, "aby falešně označkovaní draci měli čas vymřít. A vlastně... vlastně by bylo lepší, kdybychom nebyli závislí na jejich přirozeném úbytku. Možná by se dalo poslat sem vyhlazovací oddíly s těžkými zbraněmi a prostě ustřelit hlavu všemu, co se ještě nevyklubalo z vejce. To si ještě budeme muset promyslet.

Každopádně by desetileté období bez lovů a bez příjmů mělo být přiměřeným trestem pro naše přátele gentlemany. Někteří z nich samozřejmě zkrachují. Ale to je v pořádku. Snad nemusím říkat," hlas i tvář mu ztvrdly, "že by se podle mého mělo dostat zvláštní pozornosti jak Aelorixovi, tak tomu nafoukanci Předsedovi Drogue."

"Ale co se zbytkem problému," otázal se Por-Paulo. "Co Zabíječi psů a jejich touha po svobodě a po další půdě?"

Delegát Anse zavrtěl hlavou. V daném okamžiku neměl žádné návrhy. Pak mu tváří prolétl záblesk. "Vy máte nějaký nápad?" zeptal se.

Ano. "Zde jsou potíže všude kolem řeky," pravil Jon-Joras zvolna. "Ale co je za řekou? Kdysi jsem se na to sám sebe ptal - zdá se to tak dávno, ale není tomu dlouho - když jsem se díval na otáčivý globus v hale Lovecké chaty. Co je za řekou? Nu - za řekou je les a za lesy jsou stepi a pak hory. Tak. A co je za horami? Poušť. A ještě za ní? Za pouští jsou další lesy, další stepi, další řeky a další hory."

Por-Paulo podotkl: "Právě tak, jako na téhle straně, až na to..."

Až na to, že tam nikdo nežil. Ty kraje byly prázdné od doby, kdy vláda Kar-chee způsobila téměř vyhubení lidské rasy; a možná už i dřív,

kdy velká vlna stěhování ke hvězdám začala zbavovat Zemi její rojící se populace.

"Víte, problém vlastně ani nespočívá v přemnožení lidí v této oblasti," řekl Jon-Joras. "Jenom tenhle kus země by dokázal uživit mnohokrát víc lidí, než kolik tu dnes žije. Jenže gentlemani jí většinu nechávají ležet ladem jako dračí rezervaci. A stepi ovšem patří kočovným pastevcům."

Delegát Anse s pečlivou výslovností pravil: "Už to desetileté moratorium na lovy budeme prosazovat a kontrolovat dost těžko. Nějaká prudká trvalá sociální změna, založená na trvalém zrušení lovů, bude sotva přijatelná."

Jon-Joras zavrtěl hlavou. "Já nenavrhují rozdělit tuhle část kontinentu mezi lidi, toužící po půdě. Navrhuji přestěhovat je tam, kde je dost země a žádní lidé - a zejména kde se nekonají žádné lovy. Myslím, že si vzpomínám, že už kdysi dávno na Prvotním světě existovaly migrace. Nevím přesně, proč k žádným nedošlo v posledním období, ale hádám... strach z draků v lesích... obavy z nepřátelství kočovníků... strach z velkých hor a pouští...

Ale dá se to překonat. Dá se to udělat. Všichni, kdo nejsou spokojeni s tím, jak se dnes věci v městských státech mají - a je jich spousta - mohou být přestěhováni za hory a poušť. Myslím, že by k tomu nakonec stejně byli donuceni. Ale budou potřebovat pomoc. My jim ji můžeme poskytnout, Konfederace to dokáže, může jim pomoci přesídlit a usadit se. Ale jenom těm, kdo chtějí věci uspořádat jinak - žádná panství, žádné lovy, žádné společenské třídy. Ti, kterým se věci líbí tak, jak jsou, mohou zůstat tady."

Oba starší muži chvilku mlčeli.

"Nevidím důvod, proč by to nešlo," odvětil nakonec delegát Anse.

"Mohlo by to fungovat," přitakal Por-Paulo. A pak dodal: "A teď - co kdybychom sehnali nějaké šaty, které vám padnou, a pak to oslavili tím nejlepším, co Peramis může nabídnout? Máme si spoustu co..."

"Ano, jistě," odpověděl Jon-Joras. "Seženeme šaty. Ale naše oslava bude muset ještě chvilku počkat. Nevím přesně jak dlouho. Než se pustím do čehokoliv jiného, musím někoho najít."

Por-Paulo se zatvářil, jako když to slyší nerad. Pak jeho překvapený výraz vystřídal úsměv. "Je to děvče?" otázal se.

"Ano," odvětil Jon-Joras. "Jedno děvče."

Přeložil Jiří Engliš
ilustroval Karel Zeman